

O SKAUTSKÉ STEZCE

PRO RÁDCE A RÁDKYNĚ

VLOŽ DO SVÉHO RÁDCOVSKÉHO ZÁPISNÍKU

SKAUT

Skautská stezka

Stezka je tu proto, aby ti pomohla. Podporuje totiž skauty a skautky, aby se učili nové věci a byli stále lepší. Když ji budeš s družinou používat, máš jistotu, že se věnujete všemu důležitému.

Jak můžeš plnění stezky pomoci?

- stezka díky tobě bude přirozenou součástí oddílového života – běžně ji budete plnit na družinovkách
- podpoříš v družině chuť zlepšovat se, vyzkoušet si něco nového...
- podpoříš své členy a členky tak, že jim dáš dobrou zpětnou vazbu k tomu, co dělají – třeba plnění úkolu ve stezce

Cím ještě pomůžeš právě ve vaší družině?

- _____
- _____
- _____
- _____

Co řeší vedoucí? S čím ti pomůže?

- s vytvořením oddílového rozšíření
- s úpravou úkolu (např. kvůli specifickým potřebám někoho z družiny)
- vždy má na starost výzvy a rituál
- s nákupem stezek a nášivek
- vždy, když si něčím nejsi jistý/jistá, třeba s potvrzením úkolu

Co ještě u vás řeší vedoucí?

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Pro vodní skauty a skautky jsou ve stezce vodácké doplňky. Plnění úkolů na vodě a ve vodě by měl vést někdo zkušený z vedení oddílu, může tě však pověřit dílčími úkoly. Na schůzkách a výpravách můžeme sami plnit tyto úkoly z vodáckých doplňků:

- _____
- _____
- _____

Skautská stezka – jak vypadá a funguje

Stezka se skládá ze dvou stupňů. V každém jsou dvě cesty, jedna cesta je určena na jeden rok. Za každou cestu získá skaut či skautka nášivku a otevře se nabídka výzev ke splnění. Po splnění stupně může následovat rituál.

První stupeň: CESTA ZEMĚ & VODY

Thumbnail of the first step form titled "PRAKTICKÝ ŽIVOT". It contains sections for "1. VÝBORŮK" (with a list of activities), "2. INFORMACE" (with a list of questions), and "3. JÍDELNO" (with a list of food items). Numbered callouts 1-4 point to specific parts of the form.

Druhý stupeň: CESTA VZDUCHU & OHNĚ

Thumbnail of the second step form titled "FYZICKÁ ZDATNOST". It contains sections for "1. PRÁVNÍKOVÉ SPORUČKY" (with a list of activities), "2. ZHODNĚNÍ NOVÝCH SPORUČEK" (with a list of questions), and "3. JÍDELNO" (with a list of food items). Numbered callouts 1-7 point to specific parts of the form.

- 1 oblast stezky
- 2 podoblast stezky a popis podoblasti
- 3 úkol ke splnění má název a zadání:
v 1. stupni ještě záznam plnění,
ve 2. stupni čtyři varianty zadání

- 4 podpisy: můj (skauta či skautky, který plní), svědka/svědčyně, vedení
- 5 zamčená stránka
- 6 místo na odemčení stránky
- 7 odborky

Stezka se skládá ze základních úkolů a z rozšíření.

V **prvním stupni** je rozšíření oddílové a záleží na vedení oddílu, jestli jej máte a co v něm je.

Máme oddílové rozšíření?

ANO a má úkolů.

NE

Druhý stupeň obsahuje tzv. zamčené stránky. Toto rozšíření pomyslně odemkneš splněním úkolů v dané podoblasti. Zamčenou stránku splníš buď dvěma úkoly, nebo jednou z nabízených odborek. Každý v oddíle se může rozhodnout, zda vůbec a kolik úkolů v rozšíření bude plnit.

V rozšíření si plním zamčených stránek.

Pomoz ostatním v družině, až se budou rozhodovat, jak náročné rozšíření budou mít.

Skautská stezka – jak ji plnit?

Jak je možné plnit stezku?

Stezku lze plnit buď vědomě – skaut či skautka ví, že teď plní úkol do stezky, nebo nevědomě, např. při hře. Také se může stát, že část úkolu splní nevědomě a poté zbytek vědomě.

Jak plnění může vypadat?

Vědomě: „Dnes si splníme úkol *Přivolání pomoci*. Napíšeme si důležitá telefonní čísla, pomocí scének si vyzkoušíme telefonát na krizovou linku a ukážeme si na příkladu, jak takový telefonát vypadá.“

Na družinovce si vědomě splníme:

Nevědomě: „Když jsme si povídali o tom, jak se nám líbila minulé výprava, splnili jste si všichni úkol *Můj názor*. Každý jste řekl svůj názor a zdůvodnili jste jej.“

Na družinovce si nevědomě splníme:

Spojení: „Teď jsme si při schůzce zahráli frisbee, takže máte část úkolu *Sportování*. Když si zasportujeme ještě dvakrát, máte splněno.“

„Teď Bumík řekl, kdy se mu podařilo dodržet bod zákona *Skaut je zdvořilý* a kdy jej to naopak lákalo porušit. Když si dopíše do stezky příklady k ostatním bodům, má splněný úkol 17. *Skautský zákon*.“

Na družinovce si kombinovaně splníme:

Skautská stezka – hodnocení úkolů

Skvělý program ke stezce je jen půlka úspěchu. Tou druhou je zhodnocení úkolu a jeho podepsání.

Kromě pouhého potvrzení je podepisování příležitostí ke zpětné vazbě. Člověk se díky ní dozví, v čem je silný a co může zlepšit příště, případně jak.

.....
Můj podpis

První se podepíše skaut nebo skautka, když si myslí, že úkol splnil/a.

.....
Podpis svědka/svědkyně

Poté se podepisuje svědek nebo svědkyně. Někdo, kdo může posoudit, jak skaut či skautka úkol plní, a kdo dá k plnění zpětnou vazbu. Můžeš to být právě ty.

.....
Podpis vedení

Sem se podepisuje někdo z vedení oddílu, kdo má stezku na starost. U nás je to

Výběr vhodných aktivit

- V 1. stupni využij záznam plnění. Budeš vědět, na co se zaměřit.
- Když si někdo neví rady s vlastním podpisem, můžeš se zeptat: Myslíš, že máš už úkol splněný? Co ses naučil/a nového? V čem by ses ještě chtěl/a zlepšit?
- Někdy se hodí hodnotit úkol společně s celou družinou, jindy zase každý zvlášť v klidu.
- Nezapomeň při zpětné vazbě říct, co se povedlo.
- Když úkol jako splněný neuznáš, vždy řekni dotyčné/mu, proč a co má zlepšit, aby byl úkol splněný. Domluvte se, kdy bude nejbližší příležitost k plnění.

*Za rádcem
Krokusem přišel skaut
Moby, aby mu potvrdil
úkol Můj názor:*

*K: Chybí ti tu vlastní podpis,
myslíš, že máš úkol splněný?*

*M: Hm... vidíš, ještě dopíšu zdů-
vodnění mého názoru.*

*K: Líbí se mi, že jsi napsal kon-
krétně, co se dá na spolupráci při
poslední hře zlepšit. Příště zkus
doplnit i to, co se vám povedlo.
Podepíšu se ti jako svědek.
Vedoucí Kecka se ti pode-
píše do kolonky Podpis
vedení.*

Stezka na družinovce

Jak vybrat správný úkol k plnění?

Může tě o něj požádat vedoucí, někdo z družiny nebo jste se tak dohodli na oddílové radě. Podle rozkládací tabulky plnění stezky (viz pomocníci) zjistíš, co kdo potřebuje splnit, nebo využiješ různých příležitostí (např. Vánoce, akce).

Jak vybraný úkol zapojit?

Můžete si zahrát hru, při které si všichni úkol splní, povídat si na dané téma nebo společně vytvořit plakát, scénku či báseň.

Ukázka zapojení stezky na měsíc duben: 1. stupeň 2. stupeň

Kdy	Co ze stezky	Proč	Jak
4. 4.	37. Poznávám přírodu	Kvetou jarní květiny.	Vyrazíme do parku s atlasy a aplikací na určování rostlin.
11. 4.	25. Skautské heslo a denní příkaz 32. Větší pomoc	O víkendu se zapojíme do celostátní akce Skautský dobrý skutek.	Na schůzce připravíme vše potřebné na víkendový dobročinný bazar.
18. 4.	35. Družina jako parta kamarádů	Na oddílové radě jsme se dohodli, že se hodí k naplnění plánu oddílu, ve kterém chceme podpořit vztahy v družině.	Natočíme video o naší družině, které bude obsahovat, v čem jsme jedineční.
25. 4.	24. Můj názor	Všem, kdo mají 1. stupeň, chybí.	Zhodnotíme výpravu, která proběhla o víkendu.

Stezka na družinovce

Príležitosti na zapojení konkrétních úkolů:

Kdy	Co	Proč zrovna v tuto dobu
Podzim	28. Družina v oddíle 35. Družina jako parta kamarádů	Úkoly lze připravit jako programy, při kterých se nováčci seznámí s družinou.
	8. Sportování	V září bývá hezky a můžete být s družinou venku.
	17. Skauský zákon 17. Skauský zákon	Nováčci plní Nováčka, kde se mají seznámit se skauským zákonem. Můžete představení spojit s plněním stezky.
Zima	14. Radost 16. Soustředění 30. Inspirace v rozdílnosti 22. Přemýšlení nad kamarádstvím 23. Naslouchání 14. Hledám sebe 15. Co se mi líbí	Tyto úkoly se dají plnit uvnitř klubovny, a tedy za každého počasí. Když si k nim uvaříte čaj, máte příjemný zimní program.
Jaro	37. Poznávám přírodu 35. Zážitek v přírodě 8. Sportování	Na jaře se hodí vyrazit ven do přírody.
Léto	4. Nůž 7. Nové uzly	Úkoly pomohou oprášit dovednosti, které využijete na táboře.
Vánoce, Velikonoce	13. Tvoření 33. Zajímám se o rodinu	Vánoce jsou příležitost k vyrábění i k povídání si o zvycích v rodině.
Den zamyšlení	32. Příběh skautingu 43. Historie skautingu	Den zamyšlení se slaví v den, kdy zakladatel skautingu a jeho žena měli narozeniny.
Státní svátky	31. Zajímavá událost 38. Demokracie v konkrétních příkladech	Některé státní svátky odkazují k historii, například: 28. září, 28. říjen, 17. listopad, 8. květen.
Akce a závody	25. Skauské heslo a Denní příkaz 32. Větší pomoc	Tyto dva úkoly můžete snadno splnit, pokud se družina účastní Skauského dobrého skutku.
	Podoblast Buď připraven 36. Družina jako tým	Úkoly lze splnit přípravou na Svojsíkův závod a někdy i přímo na něm.
Volby	Podoblast Já v democii	Můžete zjistit, jak funguje demokracie v praxi.

Stezka a já

Jako rádkyně či rádce jsi vzorem pro ostatní nejen ze své družiny. Proto pokud chceš, aby plnili stezku, začni u sebe. Plň si svoji stezku, zkus osobní rozšíření v druhém stupni. Ukaž, že stezka může být zajímavá a zábavná.

Plnit svoji stezku a zároveň připravovat program pro ostatní může být někdy oříšek. Jak na to?

- Plň stezku přípravou programů na schůzku. Hledej úkoly obsahující: „představím družině, s družinou se pobavíme, připravím program pro družinu“.
- Spoj plnění svých úkolů tak, aby si tím splnili něco i ostatní.
- Plňte stezku s vedením oddílů na rádcovských schůzkách nebo na oddílových radách.
- Do tabulky, kam zaznamenáváš plnění ostatních z družiny, napiš i sebe.

Když plníš tento úkol, vytvoříš program na schůzku:

Základ 2. stupně:

12. Tvořivost	☐	28. Neverbální komunikace	☐	41. Rozmanitost kolem nás	☐
17. Skautský zákon	☐	35. Družina jako parta kamarádů	☐	42. Příběhy v mém okolí	☐
19. Kladné vzory	☐	36. Družina jako tým	☐	43. Historie skautingu	☐
21. Kladný vztah ke vzdělávání	☐	38. Demokracie v konkrétních příkladech	☐	46. Vnímání okolí	☐
26. Umět se vyjádřit	☐	39. Ovlivňování ve světě	☐	47. Vnímání detailů v přírodě	☐
27. Komunikace v době sociál. sítí	☐	40. Můj vliv	☐	50. Šetrné chování	☐

Když splníš tento úkol, dáváš příležitost splnit si něco ze stezky i ostatním z družiny:

Základ 2. stupně:

- Splněním úkolu **9. Zkouším nové sporty nebo je zorganizuji** si můžou ostatní splnit část úkolu **8. Sportování**.
- Jakýkoliv úkol obsahující vysvětlování či vyprávění družině (např. **15. Co se mi líbí**) může být pro ostatní příležitost ke splnění úkolu **23. Naslouchání**.
- Při plnění úkolu **29. Vlastní názor** si ostatní mohou splnit úkol v 1. stupni **24. Můj názor**.
- Plnění úkolu **32. Větší pomoc** lze spojit s úkolem v 1. stupni **25. Skautské heslo a denní příkaz**.

Zamčené stránky 2. stupně

V osobním rozšíření jsou často úkoly, díky kterým si ostatní splní úkol ze stejné podoblasti, např:

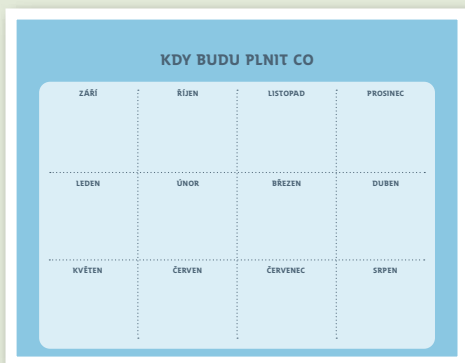
Táborská praxe: Učím druhé	☐	Budme připraveni: Pomoc s plněním	☐	Pobyt v přírodě: Balení batohu	☐
Fyzic. zdatnost: Organizuji sport pro všechny	☐	Zručnost s družinou	☐	Vnímání přírody: Přírodní zážitky	☐
Tvořivost a zručnost: Tvoření v družině	☐	Moje svědomí: Program o slibu	☐	Poznávání přírody: Přírodniny pro družinu	☐
Návod	☐	Program o skautském zákoně	☐		

Zaškrtni do políček, které úkoly už jsi na schůzce využil/a.

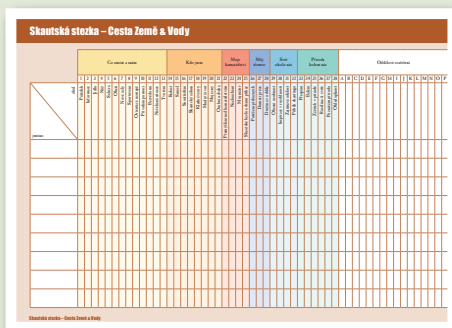
Pomocníci

K používání stezky na družinovkách mi může pomoci spousta věcí. Co to je a kde je najdu?

Na konci stezky najdeš **kalendář a poznámky**. Ty mohou pomoci tobě a ostatním z družiny plánovat plnění stezky nebo si napsat nějaký tip na plnění úkolu.

S přehledem o tom, kolik kdo má splněno, ti pomůže **tabulka plnění stezky**. Na jeden list si můžeš zapsat všechny z družiny. Můžeš tak plánovat, který úkol je ještě dobré zařadit a který naopak už ne, protože ho mají všichni splněný.

Když si nevíš rady, hledáš inspiraci, mrkni na **radce.skaut.cz**. Jde o **rádcový rozcestník**, kde najdeš vše, co by se rádcům a rádkyním mohlo hodit.

S plněním stezky ti mohou pomoci i členové a členky tvé družiny – i oni se mohou podílet na vymýšlení, co budete plnit, připravit si plnění pro ostatní nebo s tebou probrat, na co se chtějí zaměřit.

Se stezkou ti také pomůže časopis **Skaut – Junák**. Nalezneš ho ve své schránce nebo na casopisy.skaut.cz. Najdeš zde rubriku Jak na stezku, různé tipy na družinovky a další zajímavosti.

Nezapomeň, že v oddíle nejsi na stezku sám či sama. Pokud si nevíš rady nebo chceš podpořit, požádej své vedoucí! Určitě ti rádi pomohou!

Nováček

Do oddílu přišel nováček! Aby se v něm cítil dobře, je potřeba mu na začátku trochu pomoci.

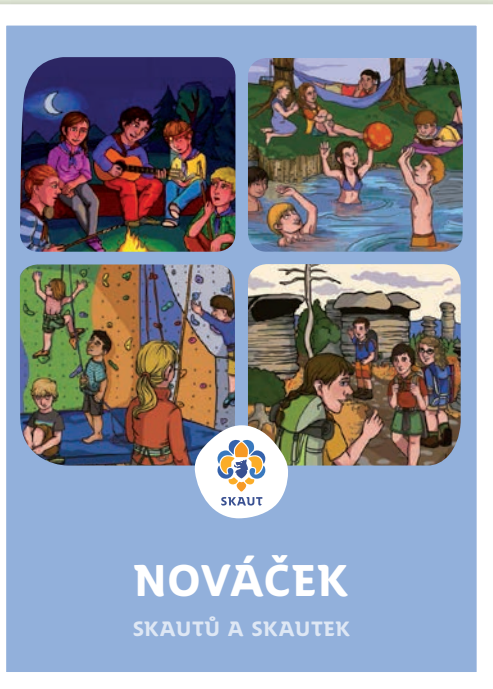
Co nováček potřebuje?

- Čas – aby si vše stihl vyzkoušet.
- Trpělivost – než se se vším seznámí.
- Podporu družiny – vysvětlete mu, jak to v družině chodí, naučte ho něco užitečného.
- Pozitivní zážitky – připravte mu zábavnou hru, zažijte spolu skvělou výpravu.
- Ukázat, co dělá dobře – když se nováčkovi něco povede, řekněte mu to.

TIPY NA TO, JAK S NOVÁČKY

- Nováčkovi pomůže, pokud na začátku bude mít k ruce někoho, kdo mu vše vysvětlí – svého patrona či patronku.
- Vysvětlete nováčkovi skautské pojmy (družinovka, oddílovka, KáPéZetka...).
- Pomozte také rodičům nováčka, kteří se rádi dozvědí, co je vhodné zabalit na výpravu, komu mohou zavolat, když je něco zajímavé, kde najdou informace o výpravě atp.

Nováčci jsou pro družinu důležití. Přinášejí do družiny nové nápady, nová kamarádství a třeba se jednou stanou také rádci a rádkyněmi.

Pro nováčky existuje **Nováček** – knížečka, která je seznámí se vším důležitým pro skauta či skautku. Obsahuje úkoly, které má Nováček splnit – **Nováčkovskou zkoušku**. Šest jich plní určitě a další (až tři) vybírá každému nováčkovi vedení oddílu. Porad' se s vedoucím, jestli a jaké úkoly nováček bude plnit. Plnění Nováčka by mělo trvat asi 3 měsíce.

U nás v oddíle úkoly v Nováčkovi potvrzuje:

Nováček – plníme na družinovce

Přemýšlíš, jak zapojit úkoly z Nováčkovské zkoušky do programu družinovy? Přečti si nápady ke každému úkolu:

Kdo je skaut/skautka – Udělejte anketu do oddílového časopisu.

Skautský zákon, heslo, slib – Zahrajte si scénky, jak se jednotlivé zákony dodržují a naopak jak nedodržují. Spojte s plněním stezky.

Skautské symboly – Pátrejte, kde všude symboly najdete. Prozkoumejte klubovnu, stezky, časopisy, kroj, knihy. Pozdravte se vždy na začátku schůzky levou rukou.

Skautský kroj – Přineste si na schůzku kroj a ukažte nováčkovi, co která nášivka znamená. Vytvořte si pexeso s obrázky nášivek.

Moje družina a oddíl – Připravte kvíz, zapojte otázky ze života oddílu, historky z táboara, jak vznikly přezdívky...

Pravidla oddílu – Vymyslete a společně sepište pravidla družiny. Můžete je pak všichni podepsat a schovat na významném místě, třeba zakopané v láhvi.

Výprava – po výpravě sdílejte zážitky. Můžete to spojit s prohlížením fotek a napsat příspěvek na web, do kroniky nebo popisek k fotogalerii.

Oheň – Pokud máte možnost na schůzce rozdělát oheň, může jít o zajímavý program, kdy zkušenější učí nováčky.

Příroda – Pokud máte klubovnu blízko přírody, vražte hledat hezká místa, nováček je pak ukáže ostatním z družiny. Můžete taky uspořádat výstavu nebo promítání fotek oblíbených míst v přírodě.

Uzly – Vyzkoušejte si uzly, které často používáte.

Šifry a hlavolamy – Napište druhé družině zašifrovaný jednoduchý úkol. Vytvořte tajné písmo vaší družiny. Najděte si sirkové hlavolamy a zkuste je společně vyřešit.

Poranění – Vyzkoušejte poranění namaskovat pomocí barev na kůži a následně ošetřit. Na trénink můžete použít třeba staré obvazy a náplasti, místo dezinfekce vodu apod. Můžete také zahrát scénku, kde se všechna zranění postupně přihodí.

ZÁZNAM PLNĚNÍ
NOVÁČKOVSKÁ ZKOUŠKA

JÁ A SKAUTING

- 1 Kdo je skaut, skautka. Zapišme se všichni do oddílu, kdo je to skaut/ka. Pozdravíme si a s náčelníkem oddílu, jak se skaut/ka chová.
- 2 Skautský zákon, heslo, slib. Zjistím (přičtu, poslechnu si apod.), jak zní skautský zákon, slib, dáváni příkaz a hesla. Pozdravíme si a náčelníkem, co se mi bude hodit, bude nejvíce dodržovat.
- 3 Skautské symboly. Zjistím, jak vypadají základní skautské symboly a v čem je (na kroj, v klubovně, ...).
- 4 Skautský kroj. Na kroj navléknu a oddílu ukážu, co a v čem jsou jednotlivé části (kroj).

MOJE DRUŽINA A ODDÍL

- 1 Moje družina a oddíl. Seznámím se s oddílem (s náčelníkem, jinými družinami, kmeny) na setkání (na apod.) a se členy (členkami) své družiny (to je barev, kmeny apod.).
- 2 Pravidla oddílu. Zjistím, jaká jsou pravidla chování v oddílu, a rovněž se je dohaduji.
- 3 Výprava. Zúčastním se výpravy s oddílem. Připravím náčelnímu a oddílu zážitek, který si z výpravy budu pamatovat.

SKAUTSKÉ DOVEDNOSTI

- 1 Dovednost I. Vytvořím jednu z nabízených dovedností dle vlastního výběru.
- 2 Dovednost II. Vytvořím jednu z nabízených dovedností dle výběru vedoucího/ho.

NABÍDKA SKAUTSKÝCH DOVEDNOSTÍ

- 1 Příroda. Ukážu družině, co mám v přírodě (láhvi, kůži, na fólii, na větvě, ...).
- 2 Šifry a hlavolamy. Vytvořím hlavolam, vyplním šifru a zašifuji svoje předměty (i předměty).
- 3 Oheň. Vytvořím si rozžítel oheň, budím bezpečnostní zásady.
- 4 Poranění. Vytvořím si ošetření (dél, poranění) pomocí poranění.
- 5 Uzly. Ukažu dva různé uzly.

VODÁČSKÉ DOPLNĚNÍ

- 1 Plavání. Uplatím 25 m.
- 2 Plavání. Vytvořím si vlastní podvodní svět.
- 3 Plavání. Společně si odlehčíme, zapne a utáhne vodní.
- 4 Plavání. Společně natáhneme do kůže a vytáhne z ní.

